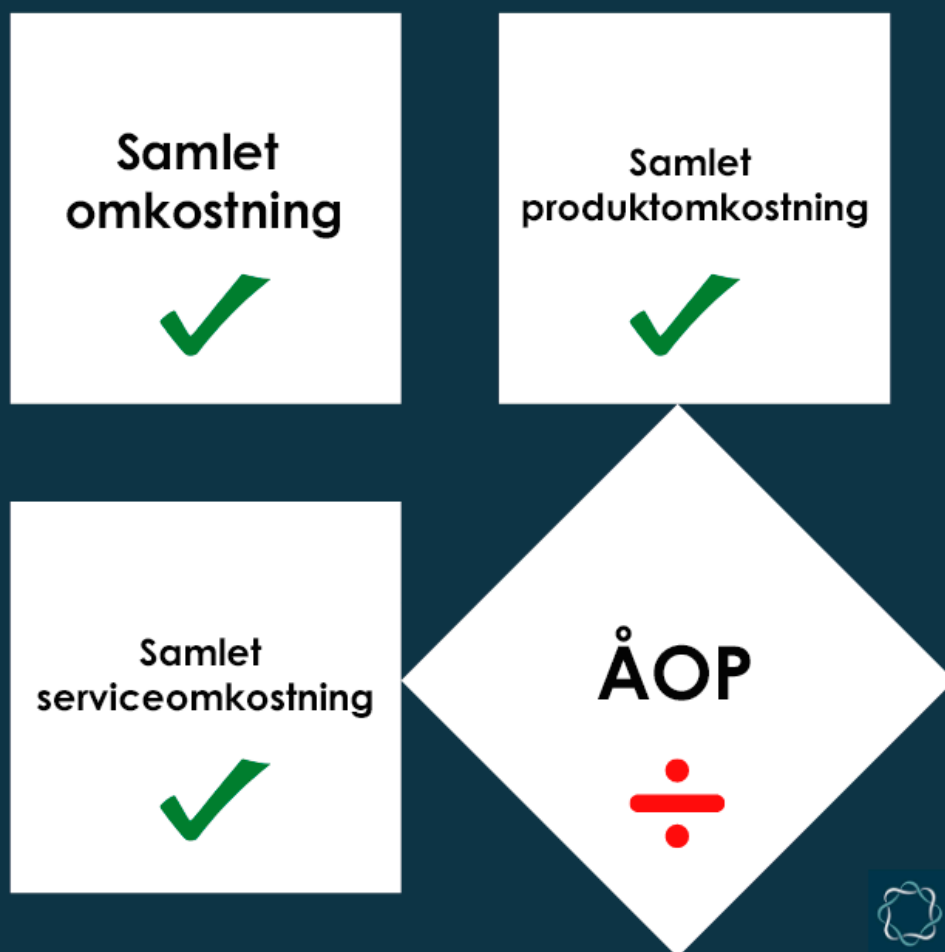

Guide: Sådan læser du opgørelser af investeringsomkostninger

FINANS
DANMARK

Guide: Sådan læser du opgørelser af investeringsomkostninger

Sådan læser og bruger du opgørelserne

Siden starten af 2019 har du mindst en gang årligt modtaget en opgørelse over dine årlige investeringsomkostninger fra din bank.

Opgørelsen over "årlige investeringsomkostninger" giver dig et overblik over de samlede omkostninger og gebyrer, som du har betalt for dine investeringer foretaget via banken det foregående år.

Foruden at vise dig de samlede årlige omkostninger så viser din bank dig også den forventede omkostning af din investeringsbeslutning inden du træffer den. Vi kalder den her for en før-handelsopgørelse. Det skal sikre, at du er fuldt ud informeret om omkostningerne ved den beslutning, du er i gang med at træffe. Mens den årlige omkostningsopgørelse samler alle de investeringer, du har foretaget, så viser før-handelsopgørelsen omkostningen ved præcist den investeringsbeslutning, du er ved at tage.

Første step: Hvilken aftale har du?

Når du læser investeringsopgørelserne, skal du være opmærksom på, om du har en rådgivningsaftale med banken, en plejeaftale med banken eller måske en kombination af de to. Det kan også være, at du ikke har nogen aftale med banken, men kun foretager handler via banken.

Oversigt over muligheder som investor i banken

- **Gør-det-selv kunder med handelsaftale:** Du køber og sælger selv dine værdipapirer via f.eks. din netbank uden at være i dialog med din bank.
- **Rådgivningssøgende kunder med rådgivningsaftale:** Du har en løbende dialog med din rådgiver om dine investeringer. Din rådgiver kommer med forslag og anbefalinger, men du træffer selv beslutningen om, hvorvidt du vil foretage en bestemt investering.
- **Delegerende kunder med plejeaftale:** Du har en rammeaftale med din bank, som fastsætter de overordnede rammer for, hvordan du ønsker at investere. Banken træffer investeringsbeslutninger for dig inden for plejeaftalens rammer. Banken står med andre ord for at foretage, passe og pleje dine investeringer.

Notat

22. november 2020

Dok. nr.FIDA-931287038-697851 -v1

Kontakt Kåre Valgreen

Næste step: Sådan læser du omkostningerne

Investeringsomkostningerne i opgørelserne vises både i procent og i kroner. Du kan således både se, hvor stor en andel investeringsomkostningerne udgør i forhold til din investerede formue, og hvor meget du har betalt (årlige opgørelse) eller vil betale (før handelsopgørelse) i kroner og øre.

Designet af opgørelserne kan variere fra bank til bank, men de vil som minimum være fordelt i nedenstående tre kategorier. Du kan med andre ord se, hvordan omkostningerne fordeler sig på de to hovedkategorier.

Typer af omkostning:

- **Serviceomkostninger**
 - Alle omkostninger og gebyrer forbundet med den service banken yder i forbindelse med dine investeringer. Det kan f.eks. være betaling for rådgivning eller plejeaftaler, depotomkostninger (betaling for opbevaring af dine værdipapirerne i et depot), kurtage (prisen for at gennemføre en handel) og/eller valutaomkostninger (omkostningerne ved at købe værdipapirer i en anden valuta).
- **Produktomkostninger**
 - Alle omkostninger og gebyrer vedrørende de finansielle produkter, som du har investeret i via din bank. Det vil typisk være administrationsomkostninger. Som en del af produktomkostningerne vises formidlingsprovision særskilt. Det er den aftalte betaling, som din bank modtager fra samarbejdspartnere for at distribuere og rådgive om samarbejdspartnerens produkt.

Notat

22. november 2020

Dok. nr. FIDA-931287038-697851-v1

Sidste step: Det kan du bruge opgørelserne til

Den årlige opgørelse giver dig i første omgang et overblik over de omkostninger der er forbundet med alle dine investeringer. Vi opfordrer dig derudover til at bruge opgørelsen som en anledning til at lave et servicetjek på dine investeringer: Matcher dine aftaler med banken fortsat dit behov eller er der brug for justeringer? Tag opgørelsen med ned i banken og få en snak med din rådgiver om dine investeringsaftaler.

Før handelsopgørelsen skal sikre sig, at du er fuldt informeret om omkostningerne der følger med hver enkelt investeringsbeslutning. Har du over året fulgt med i omkostningerne ved dine investeringsbeslutninger så vil du kunne genkende posterne på din samlede årlige omkostning i den årlige opgørelse.

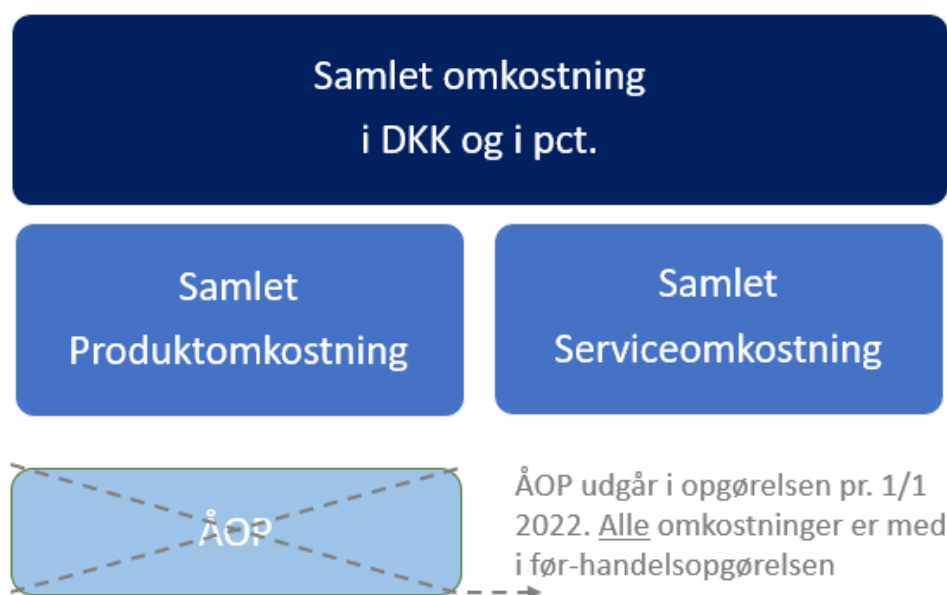
Ændringer i 2022 til før-handelsopgørelsen

Som tillæg til før-handelsopgørelsen har banken vist dig et ekstra nøgletal, ÅOP, når du har handlet investeringsfonde. ÅOP er faktisk en gentagelse af produktomkostningerne, men med en antagelse om, at du beholder produktet i 7 år. Derfor har du haft adgang til to opgørelser af produktomkostningerne inden du investerer. Fra den 1/1-2022 vil dit pengeinstitut som udgangspunkt ikke længere vise dig ÅOP for investeringsfondene inden du investerer. Ændringen skal gøre omkostningsoplysningerne mere entydige og nemmere for dig at forstå. Oplysningerne indeholder fortsat alle produkt- og serviceomkostninger.

Notat

22. november 2020

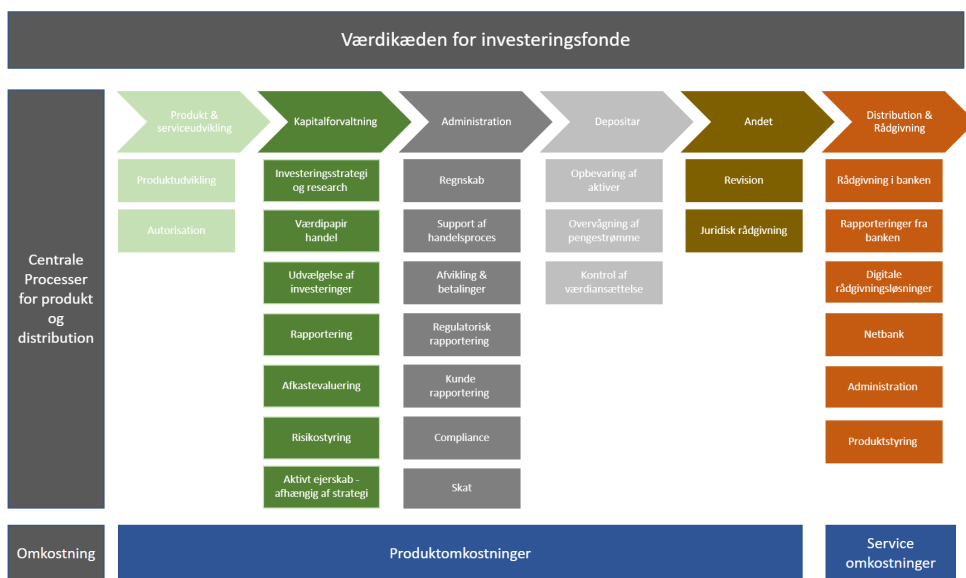
Dok. nr. FIDA-931287038-697851-v1

Hvad får du for pengene

Når du investerer i et investeringsprodukt, som for eksempel en investeringsfond så bærer produktet nogle omkostninger – vi kalder dem for produktomkostninger. Du betaler til de mange processer i værdikæden som er afgørende for at produktet kan levere det du forventer. Investeringsfonde har en værdikæde med mange vigtige led. Det er for eksempel helt centralt, at der leveres en professionel forvaltning af dine penge i tråd med den investeringsstrategi og risikoprofil du stilles i udsigt, og at investeringsfonden administreres forsvarligt og efter gældende regler. Produktets omkostninger betaler altså bl.a. for de processer, der giver produktet værdi og som beskytter dig som investor. Figuren her viser de overordnede processer i værdikæden for en investeringsfond, samt udvalgte delprocesser i hvert led i kæden. De produktomkostninger du betaler dækker din andel af udgifterne til leddene i værdikæden og lidt til.

Notat

22. november 2020

Dok. nr. FIDA-931287038-697851-v1

Foruden produktomkostningerne betaler du typisk serviceomkostninger for de serviceydelser banken leverer i forbindelse med at du investerer. Det kunne være for at du modtager investeringsrådgivning, for diverse typer af rapportering og administration i forbindelse med værdipapirhandlerne, herunder for afviklingen og for depotomkostninger.

ÅOP pensioneres til fordel for fælles europæiske standarder

Investeringsfondene omfattes af nye EU-regler fra 1. januar 2023.¹ Reglerne sætter nye rammer for de produktoplysninger, som investorerne skal modtage før de tager en investeringsbeslutning. Oplysningerne pakkes ind i et tre siders dokument – et såkaldt PRIIPs KID.

"KID" står for "Key Investor Document". For investeringsfondene træder det nye KID produktblad i stedet for enten central investorinformation eller væsentlig investorinformation, som du måske kender i dag. Det nye KID produktblad indeholder mange oplysninger, herunder tre væsentlige afsnit om risiko, afkastscenarier samt produktets omkostninger. Med de nye regler implementeres altså fyldestgørende og standardiserede produktomkostningsopgørelser for investeringsprodukter i hele EU, herunder for investeringsfonde. Tilsvarende har ÅOP igennem mange år været et særligt dansk standardiseret omkostningsnøgletal for investeringsfonde, men EU-regler (de såkaldte MiFID II og PRIIPs regler) betyder, at ÅOP i 2022 udfases til fordel for de fælles europæiske standarder.

¹ PRIIP-reglerne. Meget tyder på at PRIIPs reglerne kommer til at træde i kræft for investeringsfondene 1. januar 2023, men det afventer en endelig afstemning i EU-parlamentet.

ÅOP udfases i to step.

1. Første step starter den 1. januar 2022. Herfra vil pengeinstitutterne ikke længere være forpligtet til, at vise kunderne ÅOP i forbindelse med de forventede investeringsomkostninger banken viser før du træffer din investeringsbeslutning. Det kunne være ved investering i forbindelse med rådgivning eller igennem din netbank. Siden 2018 har EU regler (MiFID II) sat rammerne for, at der stilles fyldestgørende oplysninger om omkostninger til rådighed for dig som investor. Ændringen skal gøre oplysningerne entydige for dig og nemmere at forstå. Du kan stadig finde ÅOP i hele 2022 på investeringsfondenes hjemmesider og på Investering Danmarks hjemmeside.

2. Andet step starter 1. januar 2023. Her træder nemlig nye EU-regler i kraft for investeringsfonde (PRIIPS) og herefter vil ÅOP ikke længere være tilgængelig på investeringsfondenes hjemmesider eller på Investering Danmarks hjemmeside. Til gengæld vil man begge steder finde de samme produktomkostninger, som banken har i deres omkostningsopgørelser.

Notat

22. november 2020

Dok. nr. FIDA-931287038-697851-v1

